

Lovas István: Kína és India

2016 június 08. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Az egyik tele energiával és optimizmussal – a másik elfogadhatatlan fizikai és szellemi környezetben.

A nyugati világban a képzetek betegesen s?r? ismétlése tudománnyá magasztosul az azt gyakorlóknak és a benne hív?knek. Napjaink tapasztalata: ha valamit nagyon sokszor hangoztatnak, sokan törvényként fogják tisztelni. Vagy a kialakított hittételt kötelez?vé teszik. Ugyanez a helyzet a demokrácia és a gazdasági fejl?dés közötti állítólagosan szoros, s?t megbonthatatlan kapcsolattal. Egy adott gazdasági fejlettségi szinten, állítják, szükségszer?en kitör a demokrácia. Megfordítva is igaz, hangoztatják: a demokrácia és a velejáró szólás-, sajtó- és egyéb szabadságjogok megléte el?mozdítja egy ország gazdasági fejl?dését. Ha példát keresünk, semmiképpen ne legyünk igazságtalanok. Ne mutassunk rá az egy f?re jutó GDP-t tekintve a világels? Katarra, hiszen tudjuk: a Perzsa-öböl országaiban a gazdaságot az ásványkincsek adják. A világlistán a második leggazdagabb országot, Luxemburgot is hagyjuk, mert ott – noha erre senki nem szeret rámutatni – a bruttó nemzeti termék el?állítását a szomszédos országokból reggelente oda ingázó tömegek segítik, miközben a GDP egy f?re jutó kiszámításánál kizárólag a nagyhercegség lakóinak számával osztunk.

Így már nyugodtan vehetjük a globálisan harmadik leggazdagabb országnak Szingapúrt, amelynek egy f?re jutó GDP-je meghaladta a nyolcvanötezer amerikai dollárt. Azaz a munkájukból él? országok közül a dobogó legfels? fokán jobboldali autokrata állam áll. Erre azonnal zuhognak az ellenérvek: egy 5,2 milliós városállam kivétel, és csak er?síti a szabályt. Ami csak arra bizonyíték, hogy míg az egzakt tudományokban egyetlen kivétel megkérd?jelezi a törvényszer?ségét, a puha társadalomtudományokban mindazt, ami egy törvény kiagyalóinak nem tetszik, kivételként vetik el, ami csak er?síti a szabályt.

Ám legyen. Ha a kis városállam nem jellemz? példa, talán az lehet a világ két legnépesebb állama, a népi demokratikus Kína és a demokratikus India. Vessünk rájuk egy összehasonlító pillantást. Ami természetesen a mai nyugati mili?ben gyanús: ha valaki egy tehetséges, népének használó vezet?ben nem a populistát látja, hanem a szemének hisz, azonnal látásvizsgálatra küldik. E sorok írója arcátlan módon mer hinni a saját szemének. Ami Indiát illeti, ott legutóbb egy januári keralai utazás, ami pedig Kínát, ott, szintén második alkalommal, több várost, illetve tartományt átfogó, a múlt héten véget ért út segítette friss tapasztalatokhoz. Kezdjük a felszínnel. Például a kínai Kanton, Sencsen és Peking városaival. Szemben mondjuk a második legnagyobb keralai várossal, Kocsinnal, ahol a viszonyok éppen olyanok, mint a szubkontinens bármely más városában. A három kínai város autóállománya fényévekkel van a miénk el?tt, ami a járm?vek árát és életkorát illeti. Ami messze nem így volt a rendszerváltozásunk id?pontjában. A mélyben ragadt indiai Kocsin járm?állománya olyan, mint amit bármely indiai városban, illetve a róluk készült videókon és filmeken látunk: ütött-kopott járgányok, amint próbálnak el?refurakodni a tuktukoló motoros riksák dzsungelében. Ami pedig az utak, terek, városok, tengerpartok tisztaságát illeti, annak összehasonlítása az emberi és állati ürülék és tetemek állandó jelenléte miatt India megsértése nélkül elképzelhetetlen.

Vagy hasonlítsuk össze a vonatokat. Az egyik országban a kétszázötven-négyszázharminc kilométeres óránkénti sebességgel sikló járatok az immár leghosszabb, tizenkilencezer kilométer hosszú gyorsvasúti hálózaton, ami hosszabb a világ összes többi országa ilyen vágányainak teljes hosszánál, míg a másikon a vagonok tetejére kapaszkodókat is magával hurcoló demokrata pöfögényeket bámuljuk. Amely szerelvények kocsijaiba európai csak akkor ül be szívesen, ha nem szokott hozzá, hogy a szalvétát is szalvétával fogja meg. A kirobbanó optimizmust sugárzó 1,3 milliárd népesség?, autópályákat, metróvonalakat, felh?karcolókat csillagászati sebességgel épít? Kínában évente tíz- és tízmilliók emelkednek ki a szegénységb?l, míg a demokratikus Indiában az ország népe hatvannégy százalékának nincs vízöblítéses illemhelye sem, és ha kormányprogram révén jutnak hozzá egyesek, azokat a legtöbb esetben nem használják, el?nyben részesítve a régi szokásokat (New York Times). Indiá- ban a feln?ttek közti írástudatlanság csaknem harmincszázalékos. Kínában ez az arány alig négy százalék.

Ami a sportot illeti: Londonban a 2012-es olimpiai játékokon Kína nyolcvannyolc érmet vitt el. India hatot. A kínai parlamentben a hölgyek aránya huszonöt százalék. Indiában hat. A várható élettartam születéskor Kínában hetvenöt, Indiában hatvanhat év. Ami a csecsem?halandóságot illeti, Kínában minden ezer élveszülésb?l kilenc kisbaba hal meg, miel?tt elérné élete huszonnyolcadik napját. A demokrata Indiában ez az arány harmincegy. De menjünk e mutatókról egy még „kínosabb” területre.

Kínát megszámlálhatatlanul sokszor bírálják azért, amit Tibetben tesz. Jó lenne legalább hébe-hóba olvasni arról, hogy mit tesz a demokratikus India a megszállása alatt tartott Kasmírban. Ami Tibetet illeti, arról soha nincs szó, hogy ott van az összes kínai tartomány közül a legb?kez?bb társadalombiztosítási (egészségügy, nyugdíj) rendszer. Arról sincs, hogy minden kínai tartománynak a GDP-je bizonyos részét át kell adnia Tibet fejlesztésére.

Az er?szakos betelepítés sem igaz, ugyanis a han kínaiak (többségi kínaiak) nem szeretik az egekbe nyúló Tibet élettanilag rendkívül nehéz körülményeit. Felmerül az is, hogy igen sok esetben nem segíti-e a fejl?dést egy nem demokratikus berendezkedés? vagy kevésbé szabad ország egy demokratikusként (el)ismert országgal szemben. Vegyünk egy egyszer? példát. A huszonkétmillió lakosú kínai f?városba csak pekingi rendszámú kocsival lehet behajtani. A jelenlegi közlekedés ott semmivel nem rosszabb, mint amit Budapesten tapasztalhatunk. Vajon mi lenne akkor, ha Pekingbe „demokratikusan” az hajtana be, aki akarna? És annyian? Három óra alatt bénulna meg Peking forgalma vagy fél nap alatt? Kína igen sok támadást kap, amiért korlátozza a szólásszabadságot.

Mi a helyzet Indiában? A hetvenhét éves M. M. Kalburgi tudóst – a hatalmon lév? mélyhindu kormány kemény kritikusát – tavaly augusztusban a háza el?tt l?tték le. Azel?tt, februárban, Govind Panszare kommunista vezet?t ölték meg Bombay közelében. Narendra Dabholkar aktivistát 2013-ban gyilkolták meg, mert a vallási babonák ellen kampányolt. Narendra Modi – akit, ha európai lenne, széls?jobboldali nacionalistának neveznének – indiai miniszterelnök holnap mond beszédet az amerikai kongresszus el?tt. Amerikai szenátorok május 31-én élesen bírálták India emberjogi teljesítményét. Kínáét már egyre kevésbé merik, mert a világ második hatalma mind nagyobb súlyt képvisel a világban. Így csak hadihajókkal fenyegetik saját partjai mellett a Dél-kínai-tengeren. Addig, ameddig Peking még er?sebb nem lesz. Ami hamar be fog következni. El?bb, mint a demokratikus Indiáé.

Lovas István – www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló